

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Praxis Episcopalis

Piasecki, Paweł

Coloniae Agrippinae, 1620

Quæ potissimum in Visitatore in Visitatione Materiali præstanda.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61608](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61608)

Distantia locorum plebis, atque plebes finitimæ, exempli causa.

In Plebe Corbetta sunt	}	Præposituralis collegiata unica.	
		Præbendæ nouem.	
		Canonicatus verò duodecim.	
		Ecclesiæ Parochiales.	n. 17.
		Portiones verò.	n. 19.
		Ecclesia commendata.	n. 1.
		Monasteria Regularium.	n. 3.
		Ecclesiæ simplices.	n. 18.
		Oratoria.	n. 27.
		Sacerdotes.	n. 37.
		Clerici confurati.	n. 8.
		In habitu inseruientes.	n. 15.
		Dignitates.	n. 2.
		Sacræ Theologiæ Doctores.	n. 2.
Circuitus plebis milliaria.	20.		

Distantia Parochialium etiam ab vrbe, & à capite plebis.

Corbetta à Mediolano mil. 13.
Mazenta à Corbetta mil. vno cum dimidio, à Mediolano 14.
2. Mercallum à Mazenta mil. vno, à Corbetta 2. à Mediolano 15.
Mesarum à Mercallo mil. vno, à Corbetta 3. à Mediolano 16.
Bernatum à Mesano mil. 2. à Corbetta 4. à Mediolano 18. Et sic de alijs.

Plebes finitimæ	}	Ab Oriente, Cessani, & Neruiani.
		A Ponente, Ticini Buffalora.
		A Meridie, Rosati, & Abbiati grafsi.
		A Septentrione, Legnani, & Dayraghi.

CAPVT IV.

Quæ potissimum à Visitatore in visitatione materiali præstanda sunt.

IN primis iuxta ordinem eorum, quæ ab Ecclesiæ Præfecto præparanda diximus circa Ecclesiæ, Oratorij, Cappellane fundationem diligenter videntum est, quando Ecclesia fundata sit, à quo, & an cum consensu Episcopi, qui in antiquis præsumitur intercessisse, quando Ecclesia est decens, & ad præscriptum fabricata: nam si aliter esset, contrarium esset præsumendum, nisi ab Episcopo visitata fuisset, ab eoque in illa visitatione ordinationes factæ essent, in quibus nihil de Ecclesiæ demolitione diceretur, quia tunc videretur consensum præstitisse: vbi verò semel, & iterum etiam vi-

sitasset, & nullum confecisset decretum, vel saltem non appareret, & Ecclesiæ alijs quoque indigeret, ex hoc non arbitrator ipsam fuisse approbatam, quia ex decretis ostenditur voluntas Visitoris: quæ si aliqua ex causa facta non fuerint, vel omissa sint, voluntas, & consensus Visitoris apparere non potest. In dubio autem, si ibi publicè celebratur, præsumitur approbata.

Videantur etiam, an aliqua sit conditio in fundatione, quæ adimplenda sit & legitima fuerit, eam omnino adimpleri studeant: sic etiam de erectione collegiata, vel curæ, & de dote Ecclesiæ, licet

Faciunt. not per Archid. in ca. ne mo. de confec. dist. 1. & per A. lex. cōf. tot sub nu. 5. lib. 7.

licet ob antiquorum in Curiam, vel ob temporum iniuriam rarè sint scripturæ antiquæ Ecclesiarum.

Circa Ecclesiæ consecratione, dedicatione, cognoscat Visitator, per quæ facta sit, & quo tempore, & ubi constat, si in Ecclesia monumentum publicum non sit, apponi curet, & si dies incertus sit, diem præscriptum statuatur, & ut dies ille festus, & solemnis agatur, decernatur; Parochoque alijue Ecclesiæ Præfecto manderet, ut id in librum Parochialem, siue actorum Eccl. referat. De consecratione verò Ecclesiæ, vel altaris, si dubitatur debeat consecrari, & si motum fuerit altare, Ecclesia iterum consecranda est, si verò moti sunt parietes tantum, solum est reconcilianda.

Quoad statuta verò in Ecclesijs collegiatis, videatur à quo condita fuerint, & an sint confirmata, & à quo, & an iura à ipsa statuta, vel in ipsis contenta, & an Canonibus, & concilijs consona, & præcipue an sint, quæ Simoniam sapiant, vel in præiudicium tertij confecta. Num etiã aliqua sint, quæ non obseruentur, & si non obseruantur, an prius illa sublata fuerint, & an periuri sint Canonici. Et ubi aliqua statuta minus legitima sint, Visitator deputet duos de capitulo, si idonei sint, vel alios, qui ea reforment, & ad ipsum deinde afferant recognoscenda, & postremo ad Ordinarium, vel ad S. D. N. confirmanda, si confirmatione opus sit. In primis autem curet, ut periurij occasio tollatur.

Circa priuilegia Visitator videatur, à quo, & quando concessa sint: & an illis per Sac. Conc. Trid. per quod plura sublata sunt, per Pontificiasuè sanctiones, vel aliter derogatum sit, an ad tempus concessa sint, an vltima concessionis causam extendantur. Nam priuilegium strictè intelligendum, & ad eius causam limi-

tatam restringendum est, & an causa expressa, vel tacita cesset: an per abusum, vel per non usum, quando respicit fauorem personarum illius Ecclesiæ, priuilegium amissum sit: Nam quando Ecclesiæ fauorem respicit, tunc priuilegium minimè amittitur.

Quoad consuetudines, & ritus potissimum videatur, & cognoscat, an sint rationabiles. Consuetudo enim irrationabilis corruptela, non autem consuetudo dicitur: an sint præscriptæ, & quæ contra canones sunt, an supra hominum memoriam, vel saltem vltra quadraginta annos introductæ; an à Sac. Conc. Trid. vel alio iure reprobatae sint: an sint onerosæ Ecclesiæ, quia tunc remouenda sunt, quando sunt multum onerosæ, nisi vltra hominum memoriam introductæ sint. An consuetudo sit certa, vel dubia: nam quæ dubia est, non est quasi consuetudo obseruanda, donec declaratum fuerit esse certam consuetudinem: & rationabilis consuetudinis transgressores tanquam legis præuicatores puniendi sunt.

Sacras verò reliquias recognoscere Visitator debet, & si de recognitione aliàs diligenter facta constet, videatur ex collatione inventariorum, an aliqua sublatae, vel additæ sint, & qua facultate. Et ubi hoc in genere delictum inuenerit, delinquentes grauiter multet, puniat: Et si eos nesciuerit, clauium custodes, quos etiam multare debet, nisi ipsas decerneret, ac tunc iuxta facultates Ecclesiæ asseruauerint.

Cætera de sacris reliquijs supra dicta sunt.

De indulgentijs autem; In primis eas Visitator recognoscat, & an expirauerint, vel renocatae fuerint, accuratè videatur, & an à deputatis vigore Sac. Conc. Trid. recognita fuerint, & an in proprio eiusdem generis codice, vel in tabella ex-

c. cum accessissent, de constit.

c. r. & c. in de consuet.

c. in de consuet. & ibi Dec.

Turrecrema. in c. in his diff. no. d. c. in his.

c. Eccle. sic cap. si motu de consec. diff. t.

Abb. & alij in c. cum ordinè de mte.

Scriptæ sint, & eius exemplar in archiuo, vel in sacristia asseruetur. An de Ordinarij facultate promulgentur. Literæ indulgentiarum ubi affigantur: capsâ, in quam elemosyna fidelium conijcitur, ubi ponatur. Eleemosyna, quæ eo nomine offertur, per quos colligatur, & cui attribuat.

Circa suppellectilem Ecclesiasticam videat, an sit ad præscriptum instructionum, quoad numerum, formam, & nitorem; præsertim verò in Ecclesijs Parochialibus, ut omnino sit qualis in Synodo vndecima præscripta est, alioquin mulctetur Rector, ut ibi dicitur. An decenter asseruetur, & ne permittat, ut in ædibus etiam Rectorum Ecclesiarum asseruetur, nisi necessitas aliter fieri coegerit, & tunc facultate scripta ab ipso impetrata ad tempus, ita tamen, ut in armario decenti, & in loco saltem cancellis distincto, & à domestico vsu separato teneatur. Nec etiam permittat eam per manus Laicorum contrectari etiam sub velamine custodię. Cognoscat etiam an vestes, & alia, quæ benedicenda sunt, fuerint benedicta, & à quo: quod in libro Parochiali describendum foret. De corporalibus, purificatorijs, calicibus, & alijs huiusmodi, si minus dicenda sint, mox dicetur.

In Actis. De forma autem, & de numero suppellectilis habetur plenè in *instruct. suppell. Eccles.*

Circa libros Eccl. videlicet Missalia,

& alios, quicumque sint, videat, quomodo decetè sint, & quomodo asseruetur. Et si ex auaritia, vel negligècia Rectoris, alteriusve titularis ipsos neglectos viderit, in eum animadertat, & ut diligèter custodiatur, prouideat. Cõferat indices veteres, & cognoscat, an aliquis desit, & cuius culpa id factum sit, intelligat: & ut inueniatur, restituarque, decernat.

Curet etiam, quando amplius vsui in Ecclesia esse non possint, ne in aliquem sordidum vsum, si sacri sint, vertantur; sed ut comburantur, eorumque cineres in sacrarium proijciantur. Libri verò in quibuscunque Ecclesijs requisiti, describuntur in *instr. suppel. Eccl.*

Quod attinet ad dies festos, & solemnitates proprias, præsertim quando etiã concursus exterorum est, & abusus plurimi esse solent illis diebus ratione illarum solemnitatum, videat Visitator librum Parochialem, in quo descripti sint dies illi festi, & abusus, qui eo tempore committi solent, eosque omnino euitari curet, præsertim commestationes, & tripudia, & si opus sit, agat cù Syndicis, & alijs maioribus de populo. Et quando abusus essent graues, potius ab illis solemnitatibus cessandum esset, si aliter remoueri non possent, quàm illas profanè, & cum animarum detrimento, celebrare. Et non solum incumbat in hoc, ut abusus tollantur: sed ut etiam religiosè, & piè colantur festa; cum pronominis Dei sanctificatione sint introducta.

CAPVT V.

De libris à Parochis conficiendis, & comparandis.

CIRCA libros à Parochis conficiendos, qui præcipuè sunt, status animarum, Baptizatorum, Cõfirmatorum, Matrimonij conijctorum, infirmorum, & de-

In Actis.

Regl. nal. de reform. Ang. de. cret. x. §. V. in solemnitatibus.

Fest. lib. 2. c. 3. n. 29.